FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	de Teologie Greco-Catolică Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KLR0024 ESCATOLOGIE**						
2.2 Titularul activităţilor de curs			lect. dr. Simona Ştefana Zetea				
2.3 Titularul activităţilor de seminar			lect. dr. Simona Ştefana Zetea				
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					10
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activităţi:					0

3.7 Total ore studiu individual	42
3.8 Total ore pe semestru	98
3.9 Numărul de credite	4

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Cunoştinţe teologice • Abilităţi de cercetare

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• urmând principiile pedagogiei participative, cursul va avea uneori caracter interactiv, urmând a fi cel puţin parţial construit prin parteneriatul dascăl-studenţi (prin dialog, dezbatere, împărtăşirea rezultatelor unor lecturi sau reflecţii)
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• studenţii vor fi încurajaţi să contribuie la asimilarea şi consolidarea conţinuturilor construite sau prezentate la curs, prin lectură individuală, uneori ghidată, alteori liber aleasă (prin intermediul a diverse publicaţii de specialitate în format clasic sau electronic), prin urmărirea unor documentare, filme etc.; fiindcă tematica se pretează la aceasta, vor fi îndemnaţi să o aprofundeze şi prin reflecţii personale • rezultatele documentării sau reflecţiei vor fi împărtăşite în grupa de studiu în cadrul seminarului prin referate, discuţii, dezbateri, prezentări în format power point şi altele

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• înţelegerea şi cunoaşterea unor noţiuni şi teme de escatologie • capacitatea de a opera creativ cu noţiunile asimilate în procesul de studiu • capacitatea de a trata în mod argumentat şi independent o temă de escatologie • disponibilitatea în abordarea aspectelor teoretice şi practice ale disciplinei • participarea la propria dezvoltare profesională • deprinderi de cercetare în domeniul teologiei
Competenţe transversale	• abilitatea de a comunica eficace, oral şi în scris (de a asculta şi înţelege, de a avea un discurs clar şi coerent, de a persuada, de a socializa) • abilitatea de a lucra individual, în chip responsabil şi profesionist • abilitatea de a munci în echipă, respectând alteritatea • aptitudinea de a fi adaptabil, flexibil, deschis la nou; abilităţi de management al timpul • abilităţi de utilizare a tehnologiei informaţiei şi comunicării

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• asimilarea unor noţiuni şi teme de escatologie cu relevanţă directă în viaţa personală, spirituală, pastorală a studenţilor
7.2 Obiectivele specifice	• înţelegerea contextului diferitelor abordări a tematicii disciplinei de-a lungul timpului şi ponderii de mister a subiectelor tratate • însuşirea unui limbaj specific domeniului, a pricipiilor şi metodelor disciplinei • încurajarea studenţilor spre a reflecta pe marginea temelor studiate corelându-le cu probleme existenţiale şi pastorale reale • dobândirea sau consolidarea unor deprinderi de cercetare • asimilarea unor competenţe transversale

8. Conţinuturi

8.1 Curs		**Metode de predare**	**Observaţii**
C 1	**Introducere** ***Conţinuturi*** - ce este escatologia? - câteva premise pentru studiul escatologiei: tensiunea dintre viaţa de aici şi viaţa de dincolo; moartea, viaţa de dincolo, învierea, mistere de proclamat; dincolo de imaginaţie şi nepătruns - o perspectivă de ansamblu asupra escatologiei biblice: escatologia biblică, o escatologie a vieţii; escatologia vetereotestamentară; escatologia neotestamentară - câteva probleme punctuale: escatologie imediată/ escatologie finală (escatologie individuală/ escatologie generală); problema timpului în viaţa de după moarte - discuţii pe baza unor texte din suportul de curs: LG 48; GS 40 ***Bibliografie*** Benedict al XII-lea, Benedictus Deus. Croce 1998, p. 155-157 Croce 1998, p. 165-168 Langa 1997, p. 91; 190 LRES Nicolas 1985, p. 557-572; p. 585; 589; 595 Nicolas 1990, p. 309 Špidlík 2008, p. 14-16; 19-36; 43-54; 57-71; 74-77; 89-91; 94-103; 215-216 Zoffoli 1994, p. 865-868	- predare participativă - discuţii, reflecţii, dezbateri	
C 2-4	**Misterul şi sensul morţii în creştinism** ***Conţinuturi*** - Scriptura despre moarte şi ce se întâmplă după aceasta - tradiţia şi magisteriul despre moarte şi ce se întâmplă cu	- predare participativă - discuţii, reflecţii	

	sufletul după aceasta - pentru o abordare teologică asupra morţii: de la plata păcatului la lumina învierii; ultimul dintre actele umane; continuitate şi discontinuitate între viaţa de aici şi cea de dincolo; sensul creştin al morţii - câteva probleme punctuale: supravieţuire/ necromanţie; câte ceva despre reîncarnare; despre eutanasie, aşa-zisa „moarte demnă”; - de la celebrarea creştină a morţii la tradiţii legate de moarte: transformări în celebrarea morţii în lumea occidentală?; credinţe şi tradiţii legate de moarte şi înmormântare în lumea tradiţională românească; celebrarea morţii şi mijlocirea Bisericii pentru cel trecut în viaţa de dincolo Discuţii la oră: - lecturarea şi comentarea unor texte despre moarte (v. suport curs/ manual) - relatarea unei experienţe personale privind decesul unui apropiat - imaginarea unei situaţii în care trebuie transmisă cuiva o învăţătură despre sensul morţii ***Bibliografie*** Alcune questioni, p. 469-470; 478-494 Aleksandrova 2008 Ambroziu, De bono mortis IX,42 Augustin, Contro Giuliano IV,3,19 Augustin, De la Genèse VI,25; VII,28; XXXI,40; XXXII,42; XXXV,47; XXXVII,50 Augustin, La cité X,30; XIII,1-8.10.12-13.16; XX,6 Avortul, eutanasia Bejan 2004, 75-77 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus Branişte 2008, p. 383-395 Cartagina CBC 1005-1011; 1013-1014; 1020-1021 Célébration, p. 13-22; 43-50; 85-94 Ciprian, De la mortalité Ciprian, On the advantage, 17 Croce 1998, p. 137-165 Curca 2008 Damasiu I, Fragments Danneels, Reîncarnare DE Deaconescu 2005 Declaraţia drepturilor omului Dichiarazione sull’eutanasia Euthanasia Flonta 2005, 184-188 Florenţa Ghinoiu 1999, p. 198-302 GS 18 Ignaţiu, Lettera ai Romani VI,1 Ilariu, Commentaire 1, 18-19 Ioan Damaschinul, L’exposé XII Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Ioan Gură de Aur, Homélies sur la Genèse 15,4; 66,1-2 Ioan Paul al II-lea 1998 Ioan Paul al II-lea, EV 64-67 Învăţătură X,1 Novatian, De Trinitate XXV Lateran V Leon al XIII-lea, Humanum Genus		

	Lettre Recentiores episcoporum synodi (v. text 1.3) LG 48 Marian 2000, p. 7-301 Nicolas 1985, p. 585-603 Nicolas 1990, p. 316-317 Orange II Paul al VI-lea, Credo 8 Pessina 2009, 8-27; 105-115 Pius al X-lea, Il Catechismo Proposizioni Sgreccia-Tambone Špidlík 2008, p. 105-135 Teofil din Antiohia, Trei cărţi II, 27 Tertulian, De l'âme 22 Todoran, Zăgrean 2000, p. 333-341 Toma, SCG III, 155; IV, 52; 91-95; Toma, Somme I, 89 Trento, sesiunea a V-a, 17 iunie 1546, Decretul asupra păcatului original, 1-2; 4 Vienne, Decreto sull'anima Zoffoli 1994, p. 366-370; 869-882; 899		
C 5	**Judecata particulară, o perspectivă înfricoşătoare?** ***Conţinuturi*** - judecata particulară, o doctrină înfricoşătoare? - judecata în Noul Testament, tradiţie şi magisteriu - abordare teologică - discuţii la ore: judecata, o realitate care contrazice iubirea lui Dumnezeu?; aspecte particulare ale învăţăturii orientale privind judecata - compararea viziunii apusene cu cea răsăriteană asupra judecăţii particulare ***Bibliografie*** Augustin, La cité XX,1-3 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1021-1022 Croce 1998, p. 90-91 Danneels, Reîncarnare Florenţa Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Lyon I Marian 2000, p. 302-304 Nicolas 1985, p. 603-604 Nicolas 1990, p. 313-314 Paul al VI-lea, Credo 28-29 Špidlík 2008, p. 151; 156 Tertulian, De l'âme 58 Todoran, Zăgrean 2000, p. 336 Todoran, Zăgrean 2000, p. 336-338 Toma, SCG IV, 92-95 Toma, Somme III,59,5 Toma, Supplément 88 Vasile, Omilii 7,V Zoffoli 1994, p. 884-886	- predare participativă - discuţii, reflecţii	
C 6	**Purgatoriul, o învăţătură conformă aspiraţiilor umane** ***Conţinuturi*** - încercare de definire - o doctrină controversată, dar conformă aspiraţiilor umane - posibile fundamente biblice - tradiţia şi magisteriul despre purgatoriu - abordare teologică a chestiunii purgatoriului - lectură şi comentarii texte din suportul de curs/ manual (2 Mac	- predare participativă - discuţii, reflecţii	

	12,38-46; LG 49-50) - discuţii la oră: suferinţa purgatoriului, durata purgatoriului ***Bibliografie*** Alcune questioni, p. 484-486 Augustin, La cité XXI,13.16.24 CBC 1030-1032; 1471-1479 Ciprian, Lettre 55 Croce 1998, p. 169-178 Danneels, Reîncarnare Ecaterina de Genova, Trattato Florenţa Grigore de Nyssa, Discurs Inocenţiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine LRES LG 49-50 Lyon I Lyon II Nicolas 1985, p. 608-614 Nicolas 1990, p. 319-320 Paul al VI-lea, Credo 28-29 Paul al VI-lea, Indulgentiarum doctrina, 1-11 Pius al X-lea, Lettre Ex quo, nono Seneca, De consolatione, 25 Špidlík 2008, p. 201-214 Tertulian, De l'âme 58 Tertulian, De la couronne 3-4 Toma, Les 16 questions VII,11 Toma, SCG IV, 91 Toma, Somme III,158 Toma, Supplément 70,1; 5-6.9-10 Trento, ses. VI, can. 30 Zoffoli 1994, p. 887-899		
C 7-8	**Infernul, o realitate care ar trebui să stârnească fiori?** ***Conţinuturi*** - iadul, o realitate greu de acceptat - fundamente biblice pentru învăţătura despre iad - iadul în tradiţie şi magisteriu - perspectivă teologică asupra infernului - probleme punctuale: posibile întrebări asupra iadului; problema limbului - discuţii la ore: reflecţia lui Origene asupra celor de pe urmă; iadul în religiozitatea populară a românilor - lectura şi comentarea unor texte din suportul de curs/ manual ***Bibliografie*** Adrian I, Lettre Institutio universalis Arles Arnobiu, Adversvs Nationes II,14 Augustin, À Orose VII Augustin, Discours psaumes 37 Augustin, La cité XX,6; XXI,1-12.16-27. Benedict al XII-lea, Benedictus Deus Cartagina CBC 389; 1058; 1261; 1821 Ciprian, À Démétrien 4 Ciprian, Lettre 58 Clement Romanul, Corinteni V; XV Constantinopol II Croce 1998, p. 179-190	- predare participativă - discuţii, dezbatere	

	Danneels, Reîncarnare Décret SO 1960 Epistola către Diogenet X,7 Epistola lui Barnaba XX-XXI Florenţa Formule Fides Damasi GS 19; 22 Ignaţiu de Loyola, Exerciţii Ignaţiu, Lettera agli Efesini 16,1.21 Inocenţiu al III-lea, Lettre Maiores Ecclesiae causas Inocenţiu I, Lettre Consulenti tibi Inocenţiu I, Lettre Inter ceteras Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection 8 Irineu de Lyon, Traité I,2,1; IV,3,3; V,3,1 Iustin, Apologia I,12 Iustinian, Edit Învăţătură XVI La speranza della salvezza 1-103 Lactantiu, Institutions Lateran IV LG 1; 7-9; 13-14; 16; 48 LRES Lyon I Lyon II Marian 2000, p. 319-320 Minucius Felix, Dialogul XXXV NA 1 Nicolas 1985, p. 614-615 Danneels, Reîncarnare Alcune questioni, p. 481.492 Nicolas 1985, p. 615-619 Nicolas 1990, p. 322-323 Origene, Contre Celse V,14-15; VI,25-26 Origene, Despre principii I,6,1.3; 10,1-10; III,5,7; 6,7-8 Paul al VI-lea, Credo Pelagiu I, Lettre Humani generis Siricius, Lettre Directa ad decessorem Špidlík 2008, p. 158; 187-188; 196-200; 210-211 Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărţi I,14 Tertulian, Apologétique XLVIII Tertulian, De la pénitence XII Tertulian, Les prescriptions XIII Todoran, Zăgrean 2000, p. 336; 340-341 Toledo XV Toma, SCG IV, 90. Toma, Somme I,21,4; IV,95-96 Toma, Supplément 97,1-7; 98,1-9; 99,1-5 Trento Valencia Zoffoli 1994, p. 902-917		
C 9-10	**Fericirea veşnică, scopul ultim al vieţii umane** ***Conţinuturi*** - fundamente scripturistice ale învăţăturii despre viaţa veşnică - viaţa veşnică în tradiţie şi magisteriu - încercare de abordare teologică - discuţii la ore: unde este cerul?; moartea, cauză a fericirii veşnice?; o fericire deplină până la înviere?; cine ajunge în cer?; raiul în religiozitatea populară a românilor	- predare interactivă - discuţii, reflecţii	

	Bibliografie Augustin, À Orose VII Augustin, La cité XII,6; XX,21-22; XXII,30 Augustin, Les confessions X,22,32 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1023-1024 Ciprian, Lettre 58 Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam Croce 1998, p. 193-209 Epistola lui Barnaba VII,9-11 Florenţa Grand symbole Grigore de Nyssa, Despre Fericiri VI Ignaţiu, Lettera agli Efesini XI-XII Ignaţiu, Lettera ai Romani IV-VI Ignaţiu, Lettera ai Smirnesi IV-V Ildefons, De cognitione baptismi Ioan al XXII-lea, Rétractation Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean XV,1 Ioan Gură de Aur, Exhortations I,11 Irineu de Lyon, Traité IV,II,1 Lateran IV Marian 2000, p. 330-331 Niceta, Explication Nicolas 1985, p. 605-607 Pius al XII-lea, Lettera enciclica Mystici corporis Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 165-181 Špidlík 2008, p. 235 ş.u. Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărţi I,14 Todoran, Zăgrean 2000, p. 340 Toma, Résumé 105-106; 149-151; 164-167 Toma, Supplément 69,1-3; 72,1-3; 92,1; 93,1; 94,1-3 Vatican I Zoffoli 1994, p. 918-932		
C 11	**Sensul ultim al lumii. Parusia** ***Conţinuturi*** - a doua venire a Domnului în Scriptură - parusia în tradiţie şi magisteriu - perspectivă teologică asupra parusiei: Parusia, instaurarea Împărăţiei lui Dumnezeu; întârzierea şi aşteptarea Parusiei; sfârşitul lumii/ o lume nouă - discuţii la oră: necesitatea ultimei zile şi a judecăţii; milenarismul ***Bibliografie*** Alcune questioni, p. 467 Augustin, La cité XX,1; 4-9; 12-13; 18-19; 23-25; 30 Augustin, Lettre CXCVII CBC 673-679; 1042-1050 Constantinopol I Croce 1998, p. 101-109 Croce 1998, p. 71-88 Grand symbole GS 39 Inocenţiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Irineu de Lyon, Traité V,3,1-2 Lateran IV, profesiunea de credinţă	- predare participativă - discuţii, reflecţii, dezbateri	

	Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Martini-Eco 2001, p. 17-20 Niceea I Nicolas 1985, p. 605 Nicolas 1990, p. 309-312 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 143-144 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Toledo IV Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 83 Trento, sesiunea XVI, cap. 16 Zoffoli 1994, p. 945-954		
C 12	**Misterul învierii, miezul credinţei noastre** ***Conţinuturi*** - fundamente biblice ale dogmei învierii - învierea în tradiţie şi magisteriu - reflecţie teologică asupra învierii - discuţii la oră: la ce bun învierea trupurilor?; unde vor încăpea trupurile înviate? ***Bibliografie*** Alcune questioni, p. 458-461.463-478 Augustin, La cité XIII,18; XXII,4-5.11-17.21 Augustin, La cité XX,20 Augustin, La cité XX,21 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 988-991; 997-1003 Constantinopol I Croce 1998, p. 111-133 Danneels, Reîncarnare Formule Fides Damasi Grand symbole GS 14; 18 Inocenţiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection Irineu de Lyon, Traité V,1,2 Iustin, Apologia I,19 Lateran IV, profesiunea de credinţă Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer LRES Lyon II Minucius Felix, Dialogul XXXIV,9-12 Nicolas 1985, p. 606 Nicolas 1990, p. 315-316; 323-326 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 130 Špidlík 2008, p. 220-229 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Tertulian, Apologétique XLVIII Toledo I Toledo IV	- predare interactivă - discuţii, reflecţii	

	Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 79-89 Zoffoli 1994, p. 933-942		
C 13	**Judecata universală, semnul biruinţei lui Cristos** ***Conţinuturi*** - Scriptura despre judecată - tradiţia şi magisteriul despre judecata de apoi - reflecţie teologică asupra judecăţii - discuţii la oră: cine va fi judecat?; când va fi judecata?; judecata particulară/ judecata universală ***Bibliografie*** Augustin, La cité XX,14-17; 27 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1038-1041 Ciprian, À Démétrien 4 Constantinopol I Croce 1998, p. 89-98 Danneels, Reîncarnare George 1973, p. 66 Grand symbole Inocenţiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Lateran IV, profesiunea de credinţă Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Niceea I Nicolas 1985, p. 604-605 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 137-143; 146-149; 158-159 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Todoran, Zăgrean 2000, p. 340 Toledo IV Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 96. V. text 9.3 Toma, Supplément 88,2-4; 89,1 Trento, sesiunea XVI, cap. 16 Zoffoli 1994, p. 943-947	- predare participativă - discuţii, schimb de idei	
C 14	**Concluzii. Existenţa sub semnul eschaton-ului** ***Conţinuturi*** - escatologia, parte integrantă a istoriei mântuirii - istoria şi dimensiunea escatologică - escatologia şi existenţa creştină ***Bibliografie*** Bordoni-Ciola 2000, p. 175-182 Nicolas 1985, p. 572-584 Nicolas 1990, p. 312-313 Špidlík 2008, p. 38-41; 56	- predare participativă - discuţii, schimb de idei	

Bibliografie

- Manual escatologie titular curs (Dincolo de pragul morţii. Elemente de escatologie, Cluj, Presa Universitară Clujeană 2010) şi/ sau bibliografia detaliată mai jos, în principal cea precizată la fiecare temă.
- Alcune questioni: Alcune questioni attuali riguardanti l'escatologia 1991, notă a CTI, La Civiltà Cattolica 143, Vol. I, quad. 3401 (7 martie 1992), p. 458-494
- Adrian I, Lettre Institutio universalis: Adrian I, Lettre Institutio universalis aux évêques d'Espagne, entre 785 et 791, Denzinger 595-596, http://www.catho.org/9.php?d=bwe#cwy

- Avortul, eutanasia: Comisia naţională de bioetică a BOR, Avortul, eutanasia, transplantul de organe, www.provitabucuresti.ro/ docs/ bioetica/ bioetica.BOR.pdf
- Aleksandrova 2008: Silviya Aleksandrova, Îngrijirile paliative şi eutanasia se exclud reciproc?, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 4, octombrie – decembrie 2008, http://www.bioetica.ro/ bioetica/ie2/ info.jsp?item= 10463&node= 1775
- Ambroziu, De bono mortis: De bono mortis, Documenta Catholica Omnia, http://www.documentacatholicaomnia.eu /02m/ 0339-0397,_ Ambrosius,_ De_ Bono_ Mortis,_ MLT.pdf
- Anabaptism: Anabattismo, http://www.eresie.it/ it/ id420.htm
- Apocatastază: Apocatastasi, http://www.eresie.it/ it/ id272.htm
- Arles: Concile d'Arles, în Denzinger 330-342, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv3#cp3
- Arnobiu, Adversvs Nationes: Arnobius, Adversvs Nationes http://www.thelatinlibrary.com/ arnobius.html
- Atlas 2005: Loek Halman, Ruud Luijkx, Marga Van Zundert, Atlas of European Values, Tilburg: Tilburg University 2005
- Augustin, À Orose: Augustin, À Orose. Sur les Priscillianistes et les Origénistes, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ augustin/ polemiques/ orose.htm
- Augustin, Contro Giuliano: Sant'Agostino, Contro Giuliano, http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 2001-11/ 07-2/ CONTROGIULIANO.html
- Augustin, De la Genèse: Augustin, De la Genèse au sens littéral, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ augustin/ genese/ genlit/ index.htm
- Augustin, Discours psaumes: Augustin, Discours sur les psaumes, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/psaumes/index.htm
- Augustin, La cité: Augustin, La cité de Dieu, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ augustin/ citededieu/ index.htm
- Augustin, Les confessions: Augustin, Les confessions, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/confessions/confessions.htm
- Augustin, Lettres: Augustin, Lettres, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/lettres
- Bautain: Louis Eugène-Marie Bautain, in New Advent Catholic Encyclopedia http://www.newadvent.org/ cathen/ 02353a.htm
- Bejan 2004: Sorin Bejan, Misiunea Bisericii între obiceiuri şi sfânta tradiţie, Bucureşti: Paideia 2004
- Benedict al XII-lea, Benedictus Deus: Benedict al XII-lea, Constitution on the Beatific Vision of God Benedictus Deus, http://www.papalencyclicals.net/ Ben12/ B12bdeus.html
- BOP-05.2006: Barometrul de opinie publică mai 2006. Percepţii despre mass-media, http://www.gallup.ro/ romana/ poll_ro/ releases_ro/ pr060705_ ro/ pr060705_ ro.htm
- Bordoni-Ciola 2000: Marcello Bordoni, Nicola Ciola, Gesù nostra speranza. Saggio di escatologia in prospettiva trinitaria, Bologna: Edizioni Dehoniane Bologna 2000
- Branişte 2008: Ene Branişte, Liturgica specială pentru facultăţile de teologie, Bucureşti: Editura Lumea credinţei 2008
- Cartagina: 15ème (ou 16ème) concile de Carthage, în Denzinger 222-230, http://www.catho.org/ 9.php? d= bv1# cm2
- CBC: Catechismo della Chiesa cattolica, http://www.vatican.va/ archive/ ITA0014/_ INDEX.HTM (pentru citate, a se vedea versiunea afişată pe site-ul: http://www.catehism.ro)
- Célébration: Célébration chrétienne de la mort, Lyon: Chalet 1972
- Ciprian, À Démétrien: Cyprian, À Démétrien, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ cyprien/ demetrien.htm
- Ciprian, De la mortalité: Cyprien, De la mortalité, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ cyprien/ mortalite.htm
- Ciprian, Lettres: Cyprien de Carthage, Lettres, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ cyprien/ lettres/ lettres.htm
- Ciprian, On the advantage: Tascius Caecilius Cyprianus, On the advantage of patience, http://www.intratext.com/ IXT/ ENG0287/
- Clement Romanul, Corinteni: Clement Romanul, Epistola către corinteni, în Scrierile părinţilor apostolici, vol. 1, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 37-88
- Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam: Clément VI, Lettre Super quibusdam à Mekhitar (Consolator), catholicos des Arméniens, în Denzinger 1050-1085, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwm# dcq
- Constantinopol I: 1er concile de Constantinople (2e concile oecuménique), în Denzinger 150-151, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv0#ckz

- Constantinopol II: 2e Concile de Constantinople (5e oecuménique), în Denzinger 421-438, http://www.catho.org/ 9.php? d=bwa
- Creştere îngrijorătoare: Creştere îngrijorătoare în Olanda a cazurilor de eutanasie, http://www.catholica.ro/ 2010/08/14/ crestere-ingrijoratoare-in-olanda-a-cazurilor-de-eutanasie/
- Croce 1998: Vittorio Croce, Allora Dio sarà tutto in tutti. Escatologia cristiana, Leumann (Torino): Elledici 1998
- Curca 2008: George Cristian Curca, Eutanasia: o radiografie in interiorul profesiunii medicale – studiu comparativ la studenţi la medicină şi la medici, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 2, aprilie – iunie 2008, http://www.bioetica.ro/ bioetica/ ie2/ info.jsp? item= 10385&node= 1735
- Damasiu I, Fragments: Damase Ier, Fragments de lettres à des évêques d'Orient vers 374, în Denzinger 144-146, http://www.catho.org/9.php?d=bvz#ckv
- Danneels, Reîncarnare: Godfried Danneels, Dincolo de moarte – Reîncarnare şi înviere, e-book, http://catholica.ro/
- Dante, Infernul: Dante Aligheri, Divina Comedie, Infernul, http://www.scribd.com/ doc/25529945/ Dante- Alighieri- Divina- Comedie- Infernul
- Declaraţia drepturilor omului: Declaraţia drepturilor omului, http://www.onuinfo.ro/ documente_ fundamentale/ declaratia_ drepturilor_ omului/
- Dichiarazione sull'eutanasia: Sacra congregazione per la dottrina della fede, Dichiarazione sull'eutanasia (05.05.1980), http://www.vatican.va/ roman_curia/ congregations/ cfaith/ documents/ rc_ con_ cfaith_ doc_ 19800505_ eutanasia_ it.html
- Deaconescu 2005: Cristina Deaconescu, Eutanasia în proiectarea sa multidisciplinară, Revista română de bioetică, vol. 3, nr. 4, octombrie – decembrie 2005, http://www.bioetica.ro/ bioetica/ ie2/ info.jsp? item= 9948&node= 1498
- Décret SO 1960: Décret du Saint-Office, 24 août 1690. Erreurs sur le bien moral et sur le péché philosophique, în Denzinger 2290-2292, http://www.catho.org/9.php?d=bwx#d5p
- DEX: Dicţionarul explicativ al limbii române, http://dexonline.ro/
- Ecaterina de Genova, Trattato: Caterina da Genova, Trattato del Purgatorio, http://www.diocesi.genova.it/ documenti.php? idd= 500
- Conciles: Les vingt-et-un Conciles œcuméniques reconnus par l'Église catholique, http://fr.wikipedia.org/ wiki/ Concile_% C5% 93cum% C3% A9nique# Les_vingt-et-un_ Conciles_. C5.93cum.C3.A9niques_ reconnus_ par_ l.27.C3.89glise_ catholique
- Epistola către Diogenet: Epistola către Diogenet, în Scrierile părinţilor apostolici, vol. 1, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 331-346
- Epistola lui Barnaba: Epistola zisă a lui Barnaba, în Scrierile părinţilor apostolici, vol. 1, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 107-144
- Euthanasia: Euthanasia, http://en.wikipedia.org/ wiki/ Euthanasia
- Ioan Paul al II-lea, EV: Ioan Paul al II-lea, Evangelium vitae, http://www.vatican.va/ edocs/ITA1217 /__PN.HTM
- Flonta 2005: M. Flonta, Ce înseamnă să fii bun creştin? O privire critică asupra mentalităţii religioase în România de astăzi, în Religia şi societatea civilă, Piteşti: Paralela 45, 2005, p. 176-200
- Florenţa: Concile de Florence (17e oecuménique) 26 février 1439-août (?) 1445, în Denzinger 1300-1353, http://www.catho.org/ 9.php? d=bwn#dih
- Formule Fides Damasi: Formule appelée Fides Damasi, în Denzinger 71-72, http://www.catho.org/ 9.php? d=bvy
- Francisc, Cântecul: Francisc, Cântecul fratelui soare, http://www.ceruldinnoi.ro /pages/ Francisc% 20De% 20Assisi% 20-% 20 Cantecul% 20Soarelui.htm
- George 1973: Augustin George, Pour lire l'Évangile selon saint Luc, Cahiers évangile 5/ octobre 1973
- Ghinoiu 1999: Ion Ghinoiu, Lumea de aici, lumea de dincolo, Bucureşti: Editura Fundaţiei culturale române 1999
- Grand symbole: Grand symbole de foi de l'Eglise arménienne (sec. IV?), în Denzinger 48-49, http://www.catho.org/ 9.php? d= bvx# ci2
- Grigore de Nyssa, Despre Fericiri: Grigore de Nyssa, Despre Fericiri, în Scrieri ale sfântului Grigore de Nyssa, partea I, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 333-402
- Grigore de Nyssa, Discurs: Grégoire de Nysse, Discours sur les morts, http://www.gregoiredenysse.com/? page_ id= 69
- GS: Vatican II. Constituţia pastorală privind Biserica în lumea contemporană Gaudium et spes, http://www.catholica.ro
- Ilariu, Commentaire: Hilaires de Poitiers, Commentaire sur les Psaumes, http://www.patristique.org/ -Hilaire-de-Poitiers-.html?lang=fr

- Ignaţiu de Loyola, Exerciţii: Ignazio di Loyola, Esercizi spirituali, http://etexts.free.fr/ relig/ Eser_ Spirituali.php,
- Ignaţiu, Lettera agli Efesini: Ignazio di Antiochia, Lettera agli Efesini, http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 1999-03/ 25-2/ IgnazioEfesini.rtf.html
- Ignaţiu, Lettera ai Romani: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Romani, http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 1999-01/ 23-2/ Ignromani.rtf.html
- Ignaţiu, Lettera ai Smirnesi: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Smirnesi, http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 1999-03/ 25-2/ SmirnesIgnazoi.rtf.html
- Ildefons, De cognitione baptismi: Ildefonse de Tolède, De cognitione baptismi, în Denzinger 23, http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ
- Inocenţiu al III-lea, Lettre Maiores Ecclesiae causas: Innocent III, Lettre Maiores Ecclesiae causas à l'archevêque Humbert d'Arles. L'effet du baptême, en particulier le caractère, în Denzinger 780-781, http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c1y
- Inocenţiu I, Lettre Consulenti tibi: Lettre Consulenti tibi à l'évêque Exupère de Toulouse, în Denzinger 212-213, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv1#cmv
- Inocenţiu I, Lettre Inter ceteras: Innocence Ier, Lettre Inter ceteras Ecclesiae Romanae ă Silvanus et aux autre pères du concile de Milève, în Denzinger 218-219, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv1#cm2
- Inocenţiu al III-lea, Lettre Eius exemplo: Innocent III, Lettre Eius exemplo à l'archevêque de Tarragone. La profession de foi prescrite aux Vaudois, în Denzinger 790-797, http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c2c
- Ioan Damaschinul, L'exposé: St. Jean Damascène, L'exposé de la Foi orthodoxe, în Oeuvres choisies, http://www.scribd.com/ doc/ 3024512/ Oeuvres-de-St-Jean-Damascene# page106
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'évangile selon saint Jean, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/jean/017.htm
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'Épitre aux Philippiens, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ philippiens/ index.htm
- Ioan Gură de Aur, Exhortations: Jean Chrysostome, Exhortations à Théodore, http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ traites/ theodore.htm
- Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection: Jean Chrysostome, Homélie sur la Résurrection des morts, http://jesusmarie.free.fr/ jean_ chrysostome_ homelie_ sur_ la_ resurrection_ des_ morts.html
- Ioan Gură de Aur, Omilii la Geneză: Jean Chrysostome, Homélies sur la Genèse. http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ genese/ index.htm
- Ioan Paul al II-lea 1998: Giovanni Paolo II, Udienza generale, mercoledì, 28 ottobre 1998, Lo Spirito „datore di vita" e la vittoria sulla morte, http://www.vatican.va/ holy_father/ john_paul_ii/ audiences/ 1998/ documents/ hf_jp-ii_aud_28101998_it.html
- Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore: Jean XXII, Lettre Nequaquam sine dolore aux Arméniens, în Denzinger 925-926, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwl#c5l
- Ioan al XXII-lea, Rétractation: Ioan al XXII-lea, Rétractation, Bulle Ne super bis, în Danzinger 990-991, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwl#dau
- Irineu de Lyon, Traité: Irénée de Lyon, Traité Contre les hérésies, http://livres-mystiques.com/ partieTEXTES/ StIrenee/ irenee_de_lyon.html
- Iustin, Apologia I: Iustin Martirul şi Filozoful, Apologia întâi în favoarea creştinilor, în Apologeţi de limbă greacă, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 25-76
- Iustinian, Edit: Edit de l'empereur Justinien au patriarche Menas de Constantinople, publié au concile de Constantinople de 543. Anathématismes contre Origène, Denzinger 403-411, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv5#csm
- Învăţătură: Învăţătură a celor doisprezece apostoli, în Scrierile părinţilor apostolici, vol. 1, Bucureşti, Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 15-36
- Lactantiu, Institutions: Lactance, Institutions divines, http://remacle.org/ bloodwolf/ eglise/ lactance/ table.htm
- Langa 1997: Tertulian Langa, Credo. Dicţionar teologic creştin din perspectiva ecumenismului catolic, Cluj-Napoca: Dacia 1997
- Lateran IV: Quarto concilio lateranense, http://www.clerus.org/ pls/ clerus/ cn_ clerus.h_ centro? dicastero= 2&tema= 7&argomento= 38&sottoargomento= 33&lingua= 3&Classe= 1&operazione= ges_ formaz&vers= 3&rif= 60&rif1= 60martedi
- Lateran V: V Lateran Council, session 8-19 December 1513, Condemnation of every proposition contrary to the truth of the enlightened christian faith, Enchiridion Vaticanum IntraText, http:// www.intratext.com/ IXT/ ENG0067/ _P9.HTM

- Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer: Léon IX, Lettre Congratulamur vehementer à Pierre patriarche d'Antioche, în Denzinger 680-686, http://www.catho.org/ 9.php?d= bwg#czh
- Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine: Léon Xe, Bulle Exsurge Domine, în Denzinger 1451-1492, http://www.catho.org/ 9.php?d= bwp#dml
- Leon al XIII-lea, Humanum Genus: Leo XIII, Humanum Genus, Condamnant le relativisme philosophique et moral de la Franc-Maçonnerie, Enchiridion Vaticanum IntraText, http:// www.intratext.com/ IXT/ FRA0093/ _P1.HTM
- LG: Vatican II, Constituţia dogmatică despre Biserică Lumen gentium, http://catholica.ro/
- LRES: Congrégation pour la doctrine de la foi, Lettre Recentiores episcoporum synodi a tous les évêques membres des conférences épiscopales sur quelques questions concernant l'eschatologie, Roma, 17.05.1979, http://www.vatican.va/ roman_curia/ congregations/ cfaith/ documents/ rc_ con_ cfaith_ doc_ 19790517_ escatologia_ fr.html
- Lyon I: 1er concile de Lyon (13ème oecuménique), în Denzinger 830-839, http://www.catho.org/ 9.php?d= bwj
- Lyon II: 2e concile de Lyon (14e oecuménique), în Denzinger 850-861, http://www.catho.org/ 9.php?d= bwk#c30
- Marian 2000: S.Fl. Marian, Înmormântarea la români. Studiu etonografic, Bucureşti: Saeculum 2000
- Martini-Eco 2001: Carlo Maria Martini, Umberto Eco, În ce cred cei care nu cred?, Iaşi: Polirom 2001
- Minucius Felix, Dialogul: Minucius Felix, Dialogul Octavius, în Apologeţi de limbă latină, Bucureşti, Institutul biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1981, p. 353-400
- Niceea I: 1er concile de Nicée (1er oecuménique), în Denzinger 125-131, http://www.catho.org/ 9.php?d= bvy
- Niceta, Explication: Nicétas, évêque de Remesiana, explication du symbole, în Denzinger 19, http://www.catho.org/ 9.php?d= bvx#civ
- Nicolas 1985: Jean-Hervé Nicolas, Synthèse dogmatique. De la Trinité à la Trinité, Fribourg/ Paris: Éditions Universitaires/ Éditions Beauchesne 1985
- Nicolas 1990: Nicolas, Marie-Joseph, Court traité de théologie, Paris: Desclée 1990
- Novatian, De Trinitate: Novatianus, De Trinitate, Bibliotheca Patristica IntraText, http:// www.intratext.com/ IXT/ LAT0865/
- Orange II: 2ème concile d'Orange, în Denzinger 370-397, http://www.catho.org/ 9.php?d= bv5#crd
- Origene, Contre Celse: Origène, Contre Celse, http://remacle.org/ bloodwolf/ eglise/ origene/ table.htm
- Origene, Despre principii: Origene, Despre Principii, în Origene, Scrieri alese, partea a III-a Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 7-312
- Paul al VI-lea, Credo: Paolo VI, Credo del popolo di Dio. Solenne professione di fede pronunciata dal Papa Paolo VI davanti alla Basilica di San Pietro il 30 giugno 1968 alla chiusura dell'anno della fede e nel diciannovesimo del martirio dei santi apostoli Pietro e Paolo, http:// www.vatican.va/ holy_father/ paul_vi/ motu_proprio/ documents/ hf_p-vi_motu-proprio_ 19680630_credo_it.html
- Paul al VI-lea, Indulgentiarum doctrina: Paul VI, Constitution apostolique Indulgentiarum doctrina, http://www.vatican.edu/ holy_father/ paul_vi/ apost_constitutions/ documents/hf_ p-vi_ apc_ 0101196_ indulgentiarum-doctrina_ fr.html
- Pelagiu I, Lettre Humani generis: Pelagiu Ier, Lettre Humani generis au roi Childebert 1er, (Fides Pelagii), în Denzinger 441-443, http://www.catho.org/9.php?d=bwa#ctk
- Pères: Pères de l'Église, http://fr.wikipedia.org /wiki/ P% C3% A8re_ de_ l% 27% C3% 89glise
- Pessina 2009: Adriano Pessina, Eutanasia. Despre moarte şi alte lucruri, Cluj-Napoca: Editura Renaşterea 2009
- Pius al X-lea, Il Catechismo: Pius X, Il Catechismo Maggiore, http:// www.museosanpiox.it/ sanpiox/ catechismomaggiore/ cma1.html
- Pius al X-lea, Lettre Ex quo, nono: Pie X, Lettre Ex quo, nono aux délégués apostoliques ă Byzance, en Grèce, en Egypte, en Mésopotamie, etc., în Denzinger 3553-3556, http://www.catho.org/9.php?d=bxe
- Pius al XII-lea, Lettera enciclica Mystici corporis: Pio XII, Lettera enciclica Mystici corporis Christi del corpo mistico di Gesù Cristo e della nostra unione in esso con Cristo, http://www.vatican.va/ holy_ father/ pius_xii/ encyclicals/ documents/ hf_p-xii_ enc_ 29061943_ mystici-corporis-christi_ it.html
- Pomponazzi: Pietro Pomponazzi, in New Advent Catholic Encyclopedia, http://www.newadvent.org/ cathen/ 12227a.htm
- Proposizioni: Proposizioni sottoscritte da Bautain [extras din J. Collantes (editor), La fede della Chiesa Cattolica. Le idee e gli uomini nei documenti dottrinali del Magistero, Città del Vaticano

1993, p. 47-50], http://www.paginecattoliche.it/ modules.php? name= News&file= article&sid= 184&mode= thread&order= 0&thold= 0
- Pseudo Atanasie, Erméneia: Pseudo Athanase, Erméneia eis to sumbolon (prin 373), în Denzinger 46, http://www.catho.org/9.php?d=bvx
- Pseudo Augustin, Sermons: Pseudo Augustin (Quodvultdeus de Carthage): Sermons sur le symbole, în Denzinger 22, http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ
- Rose: Serafim Rose, Sufletul după moarte, http://www.sfaturiortodoxe.ro/sufletul-dupa-moarte/sufletul-dupa-moarte-vamile-vazduhului.htm
- Seneca, De consolatione: Seneca, De consolatione ad Marciam, http://www.thelatinlibrary.com/sen/sen.consolatione2.shtml
- Sfânta Scriptură: http://www.greco-catolic.ro/scriptura.asp?tip=ortodoxa
- Sgreccia-Tambone: Elio Sgreccia, Victor Tambone, Manual de bioetică, http://www.profamilia.ro/ culturavietii.asp? manual= 72
- Siricius, Lettre Directa ad decessorem: Siricius, Lettre Directa ad decessorem à l'évêque Himère de Tarragone, în Denzinger 181-185, http://www.catho.org/9.php?d=bv0#cl0
- Sondaggi: Sondaggi e statistiche in tema di eutanasia, http://www.radioradicale.it/ sondaggi-e-statistiche-in-tema-di-eutanasia
- La speranza della salvezza: Commissione teologica internazionale, La speranza della salvezza per i bambini che muoiono senza battesimo, http://www.vatican.va/ roman_ curia/ congregations/ cfaith/ cti_documents/ rc_ con_ cfaith_ doc_ 20070419_ un-baptised-infants_ it.html#_ ftn9
- Špidlík 2008: Tomáš Špidlík, Maranathà. Viaţa de după moarte, Târgu Lăpuş: Galaxia Gutenberg 2008
- Symbole Ancoratus: Symbole Ancoratus d'Epiphane, évêque de Salamine (374), în Denzinger 42-45, http://www.catho.org/ 9.php?d= bvx# ci2
- Symbole baptismal: Symbole baptismal d'Antioche (fragments), în Denzinger 50, http://www.catho.org/ 9.php? d= bvx# ci2
- Symbole Quicumque: Symbole Quicumque, dit d'Athanase, în Denzinger 75-76, http://www.catho.org/9. php? d= bvy
- Teofil din Antiohia, Trei cărţi: Teofil din Antiohia, Trei cărţi către Autolic, în Apologeţi de limbă greacă, Bucureşti: Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 267-368
- Tertulian, Apologétique: Tertullien, Apologétique ou Défense des chrétiens contre les gentils, http://www.tertullian.org/french/g2_09_apologeticum.htm
- Tertulian, De l'âme: Tertullien, De l'âme, http://www.tertullian.org/french/g2_02_de_anima.htm
- Tertulian, De la couronne: Tertullien, De la couronne du soldat, http://www.tertullian.org/ french/g2_ 04_ de_ corona_ militis.htm
- Tertulian, De la pénitence: Tertullien, De la pénitence, http://www.tertullian.org/ french/ g2_ 07_ de_ paenitentia.htm
- Tertulian, Les prescriptions: Tertullien, Les prescriptions contre les hérétiques, http://www.tertullian.org/ french/ g2_ 10_ de_ praescriptione_ haereticorum.htm
- TOB: La Bible TOB. Corpus des textes, la traduction oecuménique, http://bibliotheque.editionsducerf.fr/ par%20page/ 120/ TM.htm#
- Todoran, Zăgrean 2000: Isidor Todoran, Ioan Zăgrean, Teologia dogmatică. Manual pentru seminariile teologice, Cluj: Renaşterea 2000
- Toledo I: 1er concile de Tolède, în Denzinger 187-209, http://www.catho.org/9.php?d=bv0#cl4
- Toledo IV: 4ème concile de Tolède, în Denzinger 485, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwb# cuj
- Toledo VI: 6ème Concile de Tolède, în Denzinger 490-493, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwb# cuj
- Toledo XI: 11ème concile de Tolède, în Denzinger 525-541, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwd
- Toledo XV: 15ème Concile de Tolède, în Denzinger 566-575, http://www.catho.org/ 9.php? d= bwe# cwy
- Toma, Les 16 questions: Thomas d'Aquin, Les 16 questions disputées sur le mal (De Malo), http://docteurangelique.free.fr/
- Toma, Résumé: Thomas d'Aquin, Résumé de la théologie, http://docteurangelique.free.fr/
- Toma, SCG: Toma de Aquino, La somme contre les gentils, http://docteurangelique.free.fr/ livresformatweb/ sommes/ contragentiles.htm#_ Toc79336660
- Toma, Somme: Thomas d'Aquin, Somme Théologique, http://docteurangelique.free.fr/
- Toma, Supplément: Thomas d'Aquin, Supplément ă la Somme Théologique, http://docteurangelique.free.fr/
- Trento: Le concile de Trente, http://lesbonstextes.ifastnet.com/trentetabledeschapitres.htm
- Valencia: Concile de Valence, 8 janvier 855, în Denzinger 625-633,

http://www.catho.org/9.php?d=bwf
- Vasile, Omilii: Vasile cel Mare, Omilii la Psalmi, în Vasile cel Mare, Scrieri, partea I, Bucureşti, Editura Institutului biblic şi de misiune al Bisericii ortodoxe române 1986
- Vatican I: 1er concile du Vatican (20e oecuménique), în Denziger 3000-3358, http://www.catho.org/9.php?d=bw4#eqv
- Vienne, Decreto sull'anima: Decreto sull'anima forma del corpo, Concilio di Vienne, Enchiridion Vaticanum IntraText, http://www.intratext.com/ IXT/ ITA0133/_ P3.HTM
- Zoffoli 1994: Enrico Zoffoli, Cristianesimo. Corso di teologia cattolica, Udine: Edizioni Segno 1994

8.2 Seminar / laborator		Metode de predare	Observaţii
S 1	**Misterul şi sensul morţii în creştinism** - schimb de experienţe asupra tradiţiilor legate de moarte şi înmormântare în lumea satului românesc; interpretare critică asupra credinţelor şi tradiţiilor cunoscute - aprofundarea perspectivei vetero şi neotestamentare asupra morţii pornind de la lectura câtorva dintre textele menţionate în curs - lecturarea scrisoarii cardinalului Godfried Danneels, Dincolo de moarte – Reîncarnare şi înviere (e-book, http://catholica.ro/) şi pregătirea unei dezbateri pe tema Reîncarnare/ Înviere. Două credinţe complementare - prezentarea ierurgiile legate de muribunzi, moarte şi morţi în practica Bisericii greco-catolice. - prezentarea unei creaţii populare (doină, baladă, bocet) care să ilustreze ceva din credinţele şi practicile românilor privind moartea; comentarea ei - compunerea unei rugăciuni pentru muribunzi sau morţi care să corespundă cu credinţa Bisericii în ceea ce priveşte trecerea în viaţa de dincolo.	- documentare individuală - reflecţie - prezentarea creativă a roadelor documentării - documentare în echipă şi pregătirea unei dezbateri	
S 2	**Purgatoriul, o învăţătură conformă aspiraţiilor umane** - realizarea unei paralele între credinţa catolică în purgatoriu şi practicile de pietate aferente şi perspectiva ortodoxă asupra acestei chestiuni, respectiv practicile de pietate legate de morţi. - pregătirea unei dezbateri cu tema Pro şi contra indulgenţe	- reflecţii, schimb de idei - pregătirea şi organizarea unei dezbateri	
S 3	**Infernul, o realitate care ar trebui să stârnească fiori?** - aprofundarea perspectivei biblice asupra iadului şi reflecţie asupra sensului imaginilor pe care le utilizează Scriptura pentru a vorbi despre iad. - dezbatere pe tema: Mai este sau nu posibil să credem azi în iad? - lectură/ audiţia cărţii Sfaturile unui diavol bătrân către unul mai tânăr a lui C.S. Lewis şi reflecţie asupra influenţei pe care o poate avea răul în viaţa noastră.	- reflecţie, discuţii - pregătirea unei dezbateri - lectură sau audiţie audio-book - comentarii, schimb de opinii	
S 4	**Fericirea veşnică, scopul ultim al vieţii umane** - lecturarea şi interpretarea unor texte din suportul de curs/ manual - discuţie: se mai poate vorbi de rai şi iad omului contemporan? cum percepe omul contemporan iadul şi raiul? - compararea perspectivei orientale cu cea occidentală asupra esenţei fericirii veşnice. - eseu cu tema Fericirea veşnică, scopul vieţii mele	- documentare, schimb de idei - realizarea unui eseu	
S 5	**Misterul învierii, miezul credinţei noastre** - lecturarea şi interpretarea unor texte indicate în suportul de curs/ manual - organizarea unei discuţii pe tema: Învierea lui Isus, începutul şi modelul învierii noastre - realizarea unui eseu pe tema Credinţa în înviere, imbold la responsabilitate.	- lectură, discuţi - documentare individuală - schimb de idei - organizarea unei discuţii - eseu	
S 6	**Judecata universală, semnul biruinţei lui Cristos**	- lectură, discuţi	

	- lecturarea şi interpretarea unor texte indicate în suportul de curs/ manual - reperarea unor texte patristice şi magisteriale pentru aprofundarea temei judecăţii de apoi. dezbatere pe tema: Judecata, o realitate ce contrazice iubirea lui Dumnezeu? - eseu pe tema: Judecata ca biruinţă a lui Cristos.	- documentare individuală şi pe echipe - schimb de idei - organizarea unei dezbateri - eseu	
Bibliografie Texte din suportul de curs sau, după caz, resurse liber alese (inclusiv din cele precizate la bibliografia de curs)			

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conţinuturile disciplinei şi metodele de predare-învăţare oferă studentului suficiente competenţe profesionale şi transversale pentru activitatea sa profesională viitoare
- pentru cei care vor activa în domeniul pastoral-catehetic sau social-caritabil oferă conţinuturi de specialitate direct utilizabile în activitatea profesională şi orizonturi de aprofundare pentru o formare continuă
- pentru cei care vor activa în alte domenii, oferă un bagaj de conţinuturi (la nivel de cunoştinţe şi valori) complinitoare şi suficiente competenţe posibil de utilizat în orice activitate profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	**10.1 Criterii de evaluare**	**10.2 metode de evaluare**	**10.3 Pondere din nota finală**
10.4 Curs 10.5 Seminar/laborator	Evaluarea cunoştinţelor se va realiza prin examen scris sau oral. Se va urmări activitatea la ore, fără ca aceasta să fie o condiţie de discriminare în privinţa aprecierii finale a prestaţiei studenţilor; prezenţa activă a studenţilor va contribui la mărirea notei obţinute la examinare și/ sau la reducerea sarcinilor pentru examen.	Examen scris sau oral Evaluarea pe parcurs a participării studenţilor la curs şi seminar.	Participarea activă a studenţilor va contribui la mărirea notei obţinute la examen cu până la trei puncte și/ sau la reducerea sarcinilor pentru examen.
10.6 Standard minim de performanţă			
• asimilarea operantă a principalelor teme şi conţinuturi • participarea activă la construirea cursului şi seminarului • dovedirea capacităţii de documentare individuală şi în echipă • dovedirea capacităţii de sinteză, reflecţie, comunicare			

Data completării
08.04.2020

Semnătura titularului de curs
lect. dr. Simona Ştefana Zetea

Semnătura titularului de seminar
lect. dr. Simona Ştefana Zetea

Data avizării în departament
24.04.2020

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ